

بیماری‌های لثه و بافت‌های پیرامون دندان‌ها

التهاب لثه

عامل اصلی ایجاد التهاب لثه، پلاک میکروبی است که بیشتر در ناحیه طوق دندان‌ها و شیار لثه قرار دارد. لثه‌ها می‌توانند در اثر حضور پلاک میکروبی؛ ملتهب، پر خون و قرمز شوند (شکل ۱). از نشانه‌های التهاب لثه می‌توان به خون‌ریزی هنگام مسواک‌زدن، کشیدن نخ‌دندان و غذاخوردن اشاره کرد.

شکل ۱. نمایی از التهاب لثه

جرم دندانی چیست؟

در صورت حذف نشدن پلاک‌های میکروبی در ناحیه لبه ی لثه و رسوب موادمعدنی بزاق، ماده سفت و سختی به نام جرم تشکیل می‌شود که شامل جرم بالای لثه‌ای و زیر لثه‌ای است (شکل‌های ۲ و ۳). حضور این جرم‌ها، مانع از برداشتن کامل پلاک میکروبی در نواحی لثه‌ای می‌شود و در نتیجه، التهاب لثه و تحلیل بافت پیرامون دندان را به همراه دارد.

شکل ۳. نمایی از جرم دندانی

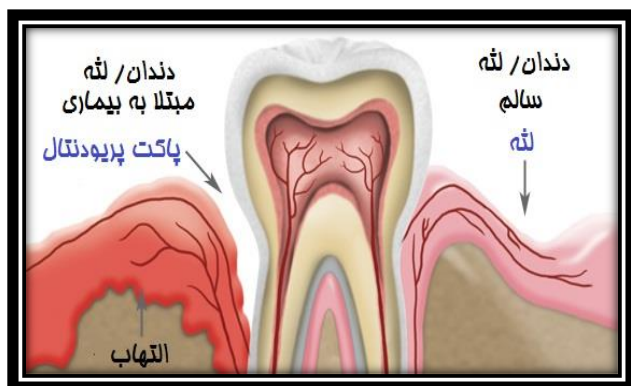
شکل ۲. نمایی از جرم دندانی

بیماری بافت‌های پیرامون دندان (پریودنتال)

پاکت پریودنتال چیست؟

لثه سالم معمولاً رنگ صورتی و حالت سفت و محکم دارد. اگر فاصله بین دندان و لثه‌ی نگهدارنده آن (شیار لثه) عمیق‌تر از ۳ میلی‌متر شود؛ نشان‌دهنده ایجاد پاکت پریودنتال و آغاز یا پیشرفت بیماری بافت‌های پیرامون دندان است. به دلیل فعالیت میکروب‌ها و ترشحات آن‌ها، یک فضای عمیق بین دندان‌ها و لثه عمیق ایجاد می‌شود (پاکت پریودنتال) که باکتری‌ها و مواد غذایی، به راحتی و بسیار سریع در آن تجمع پیدا می‌کنند و این مسئله، باعث گسترش بیماری می‌شود (شکل‌های ۴ و ۵ و ۶).

شکل ۵. نمایی از تفاوت لثه سالم و لثه بیمار

شکل ۴. نمایی از پاکت پریودنتال

شکل ۶. نمایی از تفاوت لثه سالم و لثه بیمار

تحلیل لثه

گاهی اوقات، لثه‌ها تحلیل می‌روند که می‌تواند با حساسیت و درد دندان همراه باشد (شکل ۷). عوامل ایجادکننده تحلیل لثه، شامل موارد زیر است:

- بیماری لثه
- مسواک زدن محکم
- استفاده از مسواک سفت
- تغییرات هورمونی
- به هم فشار دادن یا ساییدن دندان‌ها (دندان قروچه)
- کجی و نامرتبی دندان‌ها
- افزایش سن

شکل ۷. نمایی از تحلیل لثه

عوامل مستعدکننده بیماری‌های لثه و بافت‌های پیرامون دندان

اگرچه این بیماری‌ها نیز مانند پوسیدگی دندان، به دلیل پلاک میکروبی ایجاد می‌شوند اما علاوه بر آن، برخی از عوامل دیگر در ایجاد و گسترش آن‌ها نقش دارند؛ مانند:

- تغییرات هورمونی در دوران بلوغ و بارداری
- داروها (مانند داروهای ضد تشنج، سرکوب‌کننده سیستم ایمنی، کاهش‌دهنده فشارخون و ضدبارداری)
- کمبود ویتامین «ث»

- ژنتیک

- تحلیل‌های مکانیکی (خلال دندان، روش غلط مسواک‌زدن)

- گیرکردن موادغذایی در بین دندان‌ها

- بعضی از بیماری‌ها مانند دیابت و اختلالات خونی (مانند سرطان خون)

- دخانیات

فراموش نکنیم که در بیشتر موارد، پوسیدگی دندان و بیماری‌های لثه و بافت‌های پیرامون دندان، بدون درد هستند. بی‌دردی در دهان، به‌معنای سلامت دهان نیست.